

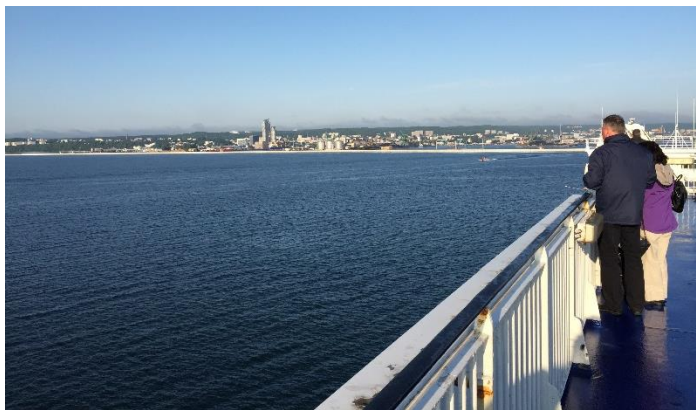
När Ragnar och Pedda dansade polska !

eller Stilla dagar i Biebrza

En kort reserapport från resa till östra Polen 13-22/5 2016

Fredag 13 maj

Två dussin vackra och magnifikt trevliga människor samlades upp utmed den halländska delen av E6. Under en dryg vecka skulle de makalösa polska våtmarkerna runt och i Biebrza Nationalpark undersökas. Som exkursionsledare, rector magnificus och allmän dummerjöns verkade Kjell från Golonka Travels. Färdvägen kantades av hängivna skåningar och blekingar som med patriotiska sånger och viftande med olika plakat med texten **Golonka-Go home** önskades oss en trevlig resa. Lyckligen ovetande om vad som väntade oss under den kommande veckan embarkerade vi färjan och strax efteråt lyckades vi kraftigt decimera den dignande buffén. Inge Karlqvist visade vilket förtroende han hade för reseledaren, genom att väcka densamme mitt i natten och påpeka att hyttkamraten i slafen ovan snarkade.

Dagens boktips:

Tre män och en buffé Jerome K. Jerome

Lördag 14/5

När morgonen grydde rundade Stena-färjan Hel-halvön och artjakten kunde inledas. Våra första fågelmöten blev några gråtrutar och vårens första svirrande tornseglare. Färden gick österut och det dröjde inte länge förrän listan spädades på med vita storkar och vid **Drużnosjön** seglade en havsörn förbi. När vi närmade oss vårt första riktiga skådarstopp vid **Morag-sjön** vräkte regnet ner, så vi beslöt att fortsätta österut. Alf och Regina hade alltsedan vårt matstopp vid McDonalds i **Stoby**, tjatat om att få äta Flaki (komagesoppa). Reseledaren vars kännedom om polska vägkrogar alltid har imponerat, styrde med van hand in på en osig sylta utmed vägen. Här fick vi en fantastisk illustration av näringskedjorna i sällskapet. En ko åts utifrån och in. De erfarna valde fina köttbitar som filé och plankstekar, de mer ekonomiska fritslaborna valde tarmsoppa och vegetarianerna i sällskapet höll till godo med det syrliga magsäcksinnehållet från den avlidna kossan.

Frampå eftermiddagen nådde vi vårt mål, **Hotell Bartłowizna i Goniadz**. Vi möttes av ett torrt träsck och en smäktande 8-gradig värme. Hotellträdgården innehöll en vacker grodblandning och från omgivningarna lät vi oss underhållas av göktytor, sommargyllingar, gulhämplingar, steglitsor och avlägsna storkar. Efter en gedigen middag, bar det iväg upp mot byns tornuggla. Denna var svårflörtad och lyste grällt med sin frånvaro. Den rundhänste och fryntlige kassören, som tidigare under kvällen utlovat gratis mat och dryck, avbröt tornugglelyssningen i förtid och begav sig tillbaks till hotellet för att diska och puffa upp kuddarna i sviterna på hörnet.

Dagens tarmludd(ar):

Alf och Regina

Söndag 15/5

På tidig söndagsmorgon delades sällskapet upp i tre grupper. Görans gäng som besökte spångsystemet vid **Osowiec-Twierdza** fick uppleva pungmes, vitstjärnig blåhake, mindre sumphöna och bävergnag. Grupp två med Thomas i spetsen besökte den vackra byn **Budne** och blev underhållna av sommargylling, härfågel och några svarta storkar. Min buss vandrade utmed **Kapice-leden** och fick uppleva en vacker och

Den korvätande varulven Skabbanosy som terroriserade årets deltagare på torget i Goniadz. På byrackans meritlista finns den fina utmärkelsen "Årets lopphund 2016"

myggfri sumpskogskonsert. Flodsångare, stjärtmes, gräshoppsångare och domherre toppade. Vi kunde också konstatera att kossans bladmage fortfarande var igång, några dagar efter sitt frångälle.

Flaki med brak i,
avgav doft ej så smakli !
nånting smällde till baki
så Affe blev alldeles skaki
och han fick kallingar i Khaki

Efter frukost var det dags för den traditionsenliga och strapatsrika vandringen ut till fågeltornet vid Mścichy. Här har i alla år blodiglar triumferat över mänsklig-heten och åtskilliga gnälliga käringar och gubbar från Golonka Travels fått rådet att bada en stund i det sköna vattnet. Tyvärr var vattenståndet alltför lågt, så det blev vare sig vadning eller bad. Väl på plats i tornet, lossade det för Bengt! Hans spärrar hade redan lossat på färjan, men nu var det även dags för hans **storka-torka** att lätta. Några svarta odinssvalor fick Bengan på ett strålande humör. Annat som gladdde oss långväga besökare, var skäggtärnor, några få vitvingade tärnor, två rastande citronärlor, brushanar och ägretthägrar.

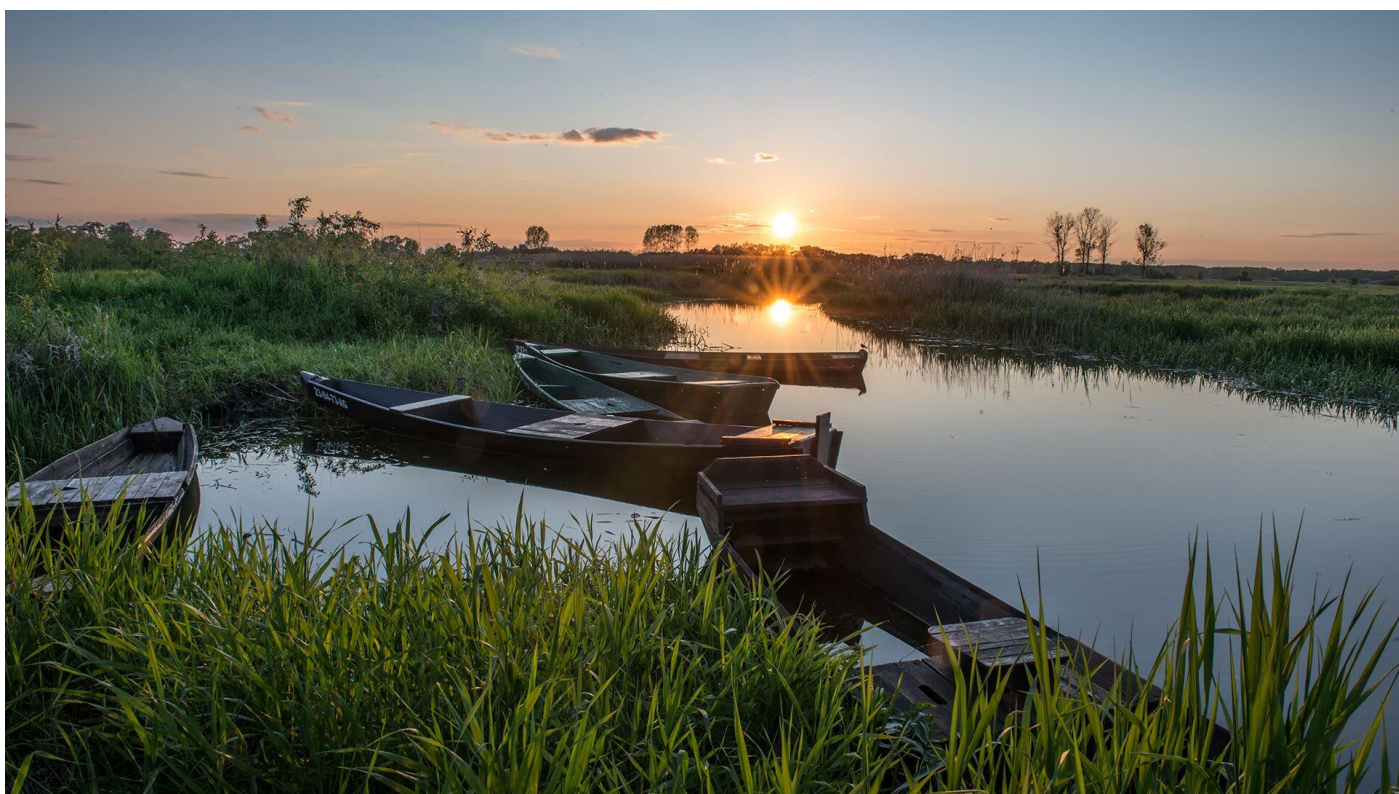
Vi beslöt att återvända till vårt hotell på grund av kyla och hotande skyfall. Den kyliga kvällen avslutades vid tornugglan för de flesta och diskbaljan för den fryntlige.

Dagens dryckestips:
En stor stork

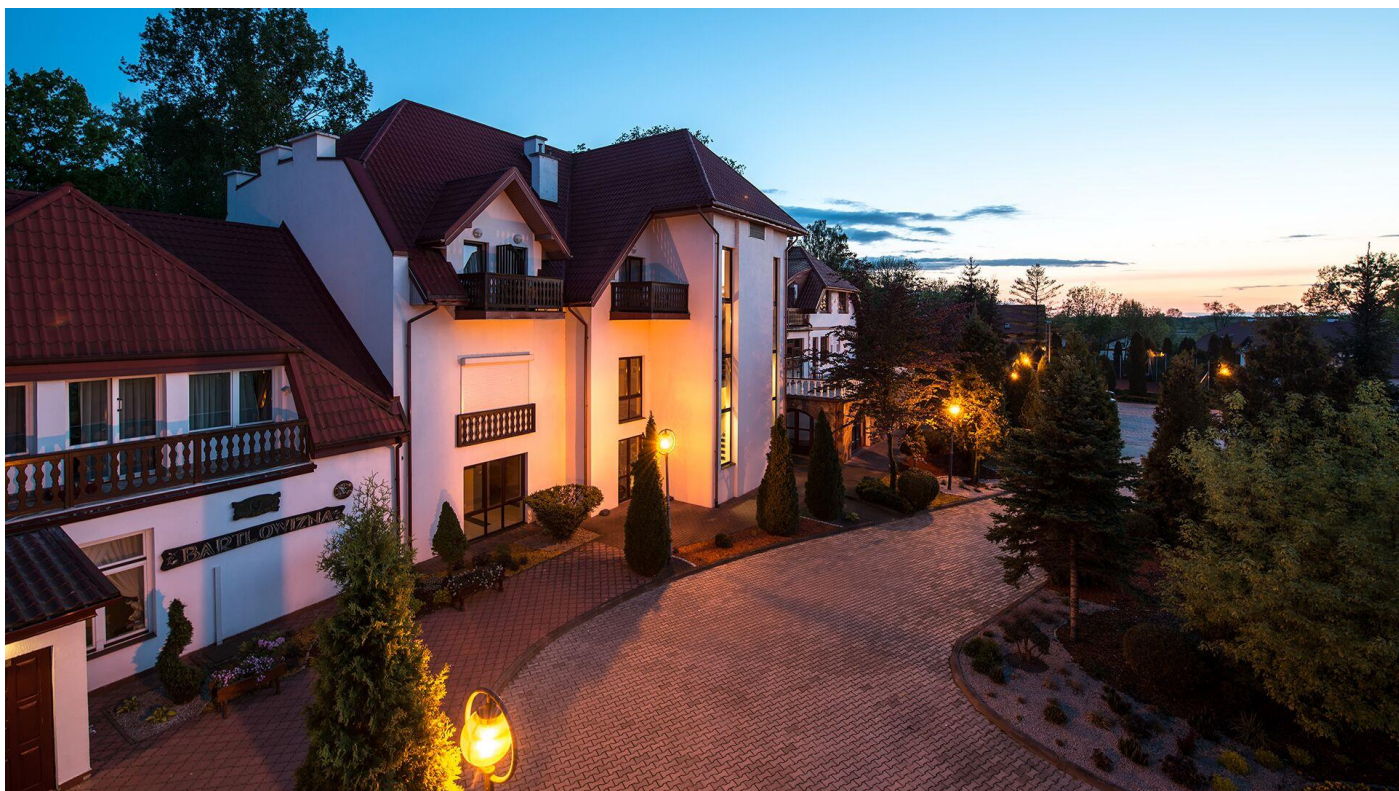

Ragnar slår likt lärkan skyn en drill! Damerna i bakgrunden ser beundrande på tilldragelsen. Lärkan alltså!

Bildgalleri från Biebrza av Göran Johansson

Morgon vid Goniadz

Vårt hotell i Goniadz

Bildgalleri från Biebrza av Göran Johansson

Ladusvala över Biebrza

Från storkbyn Pentowo Dvor utanför Tykocin

Bildgalleri från Biebrza av Göran Johansson

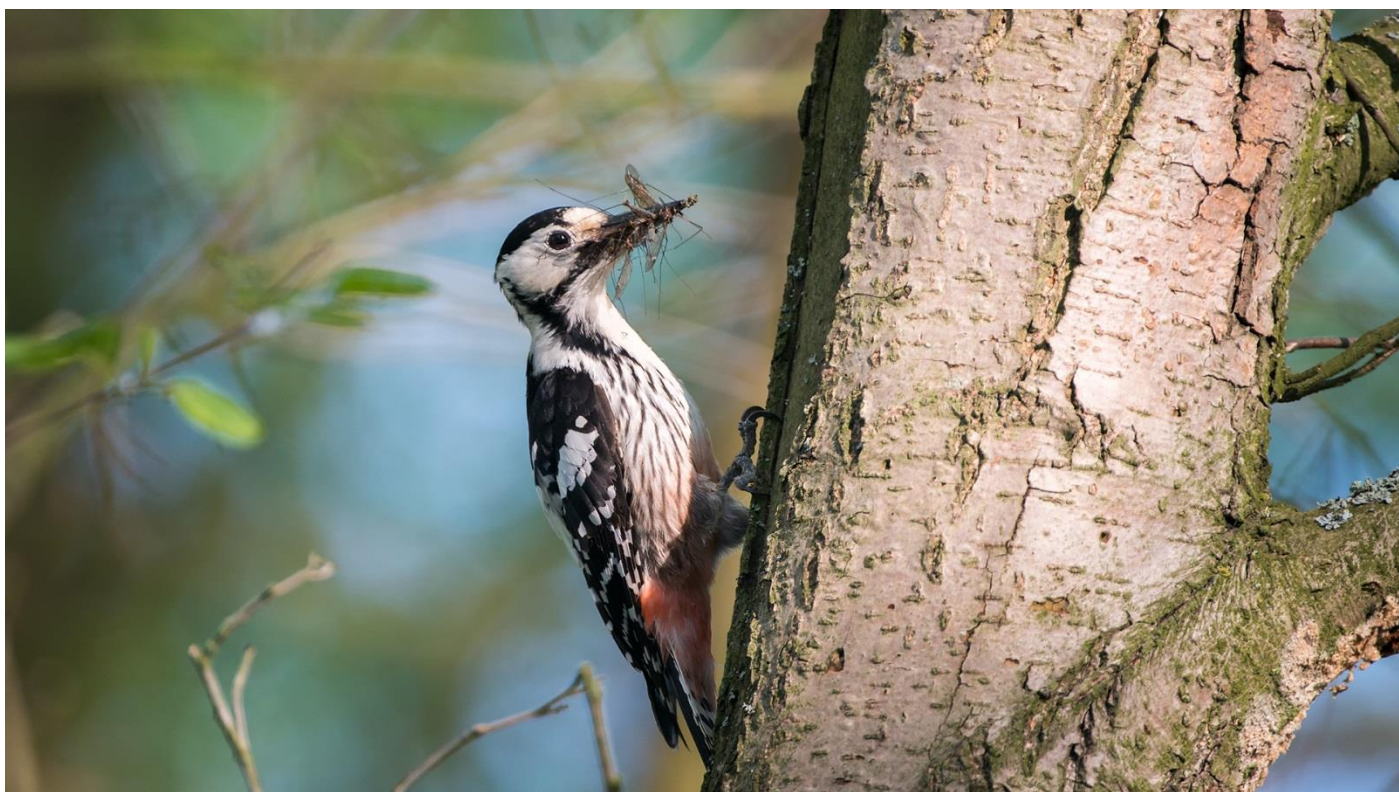

Rödspovar och ägretthäger vid Mschichy

Tamgäss vid Brzostowo

Bildgalleri från Biebrza av Göran Johansson

Vitryggig hackspett utmed Kapiceleden

Häckande mellanspett vid Czerwone Bagno

Bildgalleri från Biebrza

av Göran Johansson

Mindre skrikörn från Osowiec

Biätare vid Tykocin

Bildgalleri från Biebrza av Göran Johansson

Ballongflygning över södra bassängen

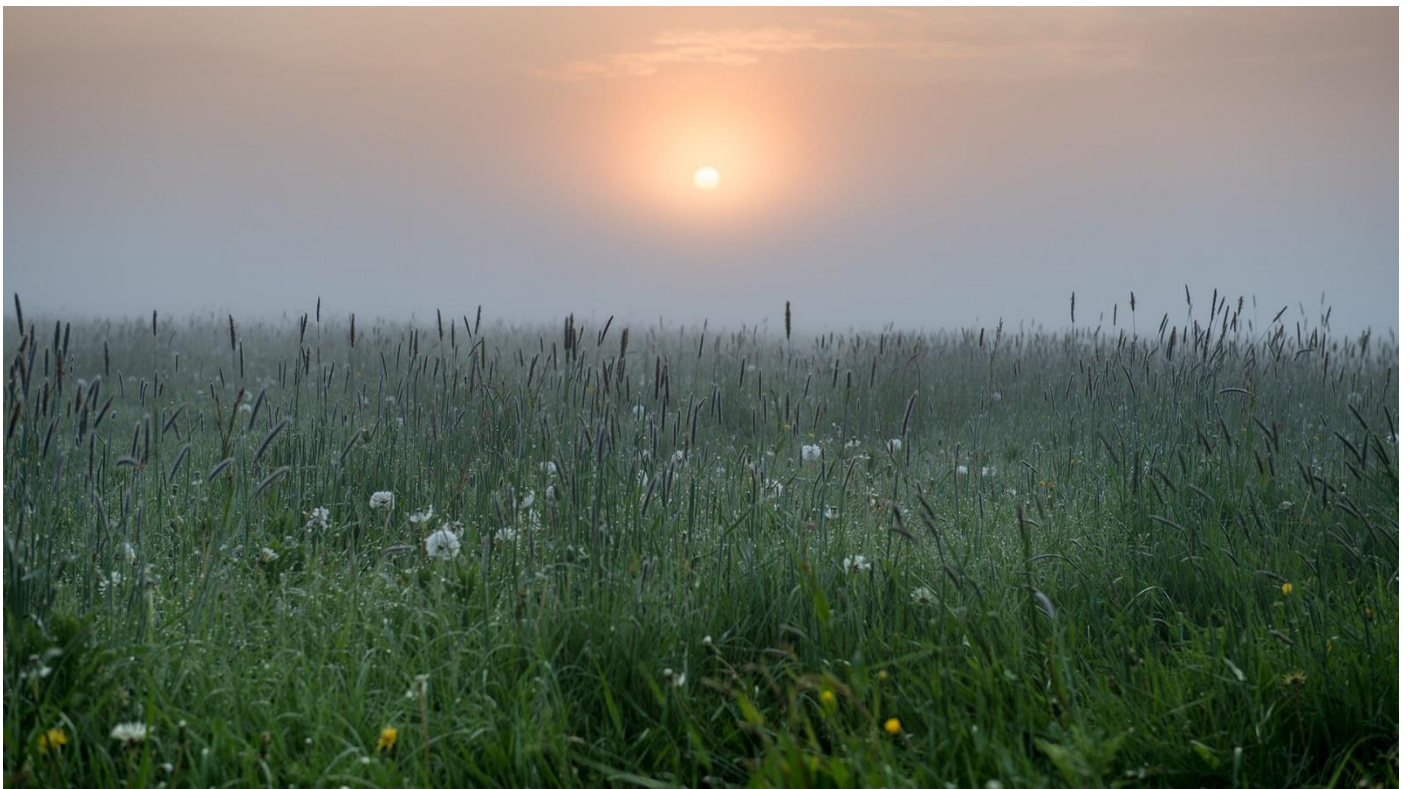
Morgonvy från ballongen

Bildgalleri från Biebrza

av Göran Johansson

Vy från Jaglowo

Dimman lättar över kornknarrsängen

Måndag 16/5

Vi skiftade morgonlokaler och de som besökte **Kapice** rapporterade lokal skogsdöd. I övrigt var morgonen fortsatt kall. Efter frukosten var det dags att dra österut. Första stopp blev havsörnssjön **Zygmunt Augusta**. I den pinande kalla vinden kunde vi njuta av härfågel, trastsångare och ett halvdussin havsörnar. Vi drog vidare mot fiskdammarna vid **Knyscyn**. Här tillfogades grönbena och drillsnäppa till vår lista och i dammkanten spelade klockgroda och Bengt medhavd triangel. Vi fortsatte mot biätarlokalen i grusgropen utanför **Tykocin**. Inge och Cecilia fick flyktiga obsar, men vi andra gick bet på detta. Tröst i bedrövelsen var några enstaka fältpiplärkor.

När humöret gick mot moll, beslöt vi oss att dra mot storkgården vid **Pentowo Dwor**. Gården är en av endast tio officiella storkbyar i Europa och den enda i Polen. Runt gården häckar ett 40-tal par och fotograferna fick som vanligt för lite tid att fotografera. Här tog vi vår medhavda lunch och storkarna tog Kenneths tupé i tron att det var en förrymd vattensork.

Kultursamvetet Thomas propsade på ett besök i **Tykocin**, vilket alla med glädje instämde i. En halvtimmas kultur innebar olika för olika delar av resällskapet. Några tittade på holländska fågelskådare, några avlade bekännelser i kyrkan och några letade efter balkanspett. Den som fick bäst utbyte av besöket var förmodligen Inge och Ragnar som undersökte den lokala ölkulturen och de befann den vara god, prisvärd och vattendrivande.

Kort historia om Tykocin

Namnet Tykocin nämns först på 1000-talet och var fram till 1300-talet hertigdömet Masuriens säte på gränsen mot det växande medeltida hedniska Litauen. Tykocin fick stadsrättigheter från Prince Janusz I Warszawa i 1425, men gavs några månader senare till Storhertigdömet Litauen till den polska kungen Wladyslaw II Jagiello.

Tykocin blev på 1400-talet ätten Gostautas maktcentrum och tills ätten dog ut på 1560-talet. Därefter blev det ett favorittillhåll för det polsk-litauiska kungahuset. När Polen och Litauen delades såldes slottet till Preussen 1795. 1807 överfördes slottet till Ryssland men Polen återfick det åtta år senare. Under andra världskriget utrotades den judiska befolkningen (ca 2000 personer) vid en massavrättning i skogarna utanför staden.

Slottet som det refereras till ovan, var den röda tegelbyggnad man höll på att restaurera alldeles vid infarten till byn.

Dagens bikt:

Min Gud min Gud, varför har du överdrivit mig?

Tisdag 17/5

Vi fullföljde vår turordning för morgonskådning, men med undantaget att den länge eftersökta vittryggs-lokalen äntligen hittades vid Kapice-leden. Efter frukost var det dags för att ta en rundtur kring södra bassängen. 22 förväntansfulla satt bänkade i bussarna och strax anslöt två lallande trädgårdstomtar och vi var redo för avfärd. Vi började vid parkkontoret för inköp av souvenirer. Här var reseledaren nära att bli arkebuserad, då han anklagades för falskeligen ha utgivit sig som guide i **Biebrza**. De som deltog i denna

Golonka Travels- resa var redan på det klara med detta, men nu fick de även medhåll av de polska myndigheterna, vilket gjorde att tuppkammen reste sig på några bråkstakar i gruppen.

När vi kom ner till fågeltomma fågeltornet strax norr om **Długa luka**, möttes vi av beskedet att ballongfärden var fixad till den kommande natten. Vi tog ett tårfyllt avsked av våra nyfunna dristiga vänner och flera medkännande deltagare trollade fram korvar och pilsnerflaskor som avskedsgåvor. Trots det tunga beskedet fortsatte vi vårt skådande söderut. Göran som rörts till tårar av all empati han nyss mött, gjorde sitt bästa att preja ner en möbellastbil i diket men lyckades inte med detta. Enda skadan var en avbruten backspegel, men eftersom Göran vare sig använt av denna eller kopplingspedalen under hela resan, så tog han det malören med ro. Vi spanade av området kring **Wizna**, men tidigare torka och en intensiv hagelskur gjorde detta meningslös. Vi tog matpaus vid **Bar u Dany** vid brofästet och vadslagningen tog fart på vilken onämnbart kroppsdel Alf skulle sätta i sig till lunch.

Färden gick vidare på västsidan och det fanns en antydning på ett förbättrat väderläge. I det här fallet betydde det att vi gick från fem klädlager till ynka fyra. På vägen norrut hamnade bivråk och kornsparv på två av bussarnas lista.

Vi stannade vid utsiktsplattformen vid **Burzyn** och njöt av en hänförande utsikt över de uttorkade träskmarkerna och Mikael Nords vackra smörgåspålägg. Några frusna skäggjärnor drog runt tillsammans med rödspovar och brushanar. Ett sista stopp blev vid det privatägda fågeltornet i byn **Brzostowo**. Här ägnades ett strategiskt beläget utedass minst lika stort intresse som de kringflygande havsörnar, svarta storkarna och rödspovar. Även en sällsynt polsk älg fanns på plats, men inte ens den kunde dra intresset från utedassets tunggumpade besökare. På hemvägen kunde vi njuta av några vackra härfåglar strax utanför **Wólka Piaseczna**. Kvällen blev lugn och för de som skulle upp i de övre luftlagren skulle få sig några timmar sömn. Pontus missade detta och njöt av tornuggla uppe i byn.

Dagens boktips:

Med Örnen mot Polen- en beskrifning av Ingenjör S.A. Andreés snöpliga luftfärd

Onsdag 18/5

Löljigt småflinande återvände aeronauterna lagom till frukost. Vi mer jordnära fick ingående skildringar hur de lyckats med bedriften att skrämma skiten ur en av de sällsynta polska älgarna inne i nationalparken. Denna bragd återberättades under resten av resan och vi får verkligen hoppas att polackerna inte kommer att hämnas i framtiden och lågsniffa över Trönninge ängar, Morups Tänge, Getterön eller Maa och skrattande se horder av fåglar fly för sitt liv. Onsdagförmiddagen var lugn, men besök hanns med till ett tomt gråspettshål och tillfälle fanns också trängas vid vitryggsboet med andra skådare från Halland. Vi fick även flera fina obsar på mindre skrikörnar mellan byarna **Osowiec** och **Białogrdy**. På eftermiddagen blev ännu ett kulturbesök, nu till den unika radbyn **Jagtowo** belägen vid Biebrzas övre lopp. Efter en mil på tvättbrädeväg, så uppstod en del skavanker på bussar och passagerare. Nummerplåtar lossade och tandlagningar och blandade proteser låg huller om buller på bussgolvet. Väl framkomna till byn belönades vi dock av en helt unik miljö. Även här fanns mindre skrikörn som cirklade kring byn. Utmed floden samsades sävsångare med gulärlor. Efter önskemål från de sargade passagerarna valde vi en betydligt lugnare återfärd till hotellet.

Dagens dubbel:

Två lallande trädgårdstomtar som letar efter varandra på en parkering

Torsdag 19/5

Dagen ägnades åt **Czerwone Bagno**, den först skyddade delen av Biebrza Nationalpark. Anledningen till skyddet var att här fanns de enda kvarlevande älgarna efter första världskriget i Polen. Vi fick hjälp av Andrejz, en anställd i parken med särskilt ansvar för denna del av parken. Med sin hand lotsade han oss runt mellan sjungande mindre flugsnappare, bäverhyddor, tomma mellanspettslokaler och vildbinsträd. Längst i söder fanns en parkering med tillhörande sanitetsinrättning. Här avbördade vi våra blåsor och Kenneth, den senare på parkeringen. Snart vidtog resans första varma vandring över torra insektsrika sanddyner. En strategiskt placerade vargskit på vår stig väckte allas beundran. Vår rovdjursexpert Martin könsbestämde och åldersbestämde vargen, med utgångspunkt från de torkade fekalierna. Att skogvaktaren gått i förväg och placerat ut denna kladd, var det ingen som

misstänkte. Efter ett tags vandring kom vi till fågeltomt fågeltorn och efter en snabb kontroll på kartan beslöts att återvända till bilarna, då den tänkta vandringsleden skulle ta tre dagar. Ackompanjerade av förbiflygande trädlärkor, återvände vi till bilarna och drog oss sakta tillbaks mot skogvaktarstugan. Andrejz påstod att vi kunde åka i förväg, då ett nedfallet träd spärrade vårt återtåg och den enda platsen där det fanns mobiltäckning var just på parkeringsplatsen. Vi körde sakta tillbaks, med skogvaktaren sprang iväg och hämtade sin torra vargskit för att återbörda den till Grajewos naturhistoriska museum. Utmed vägen upptäcktes en mellanspettshäckning, vilket innebar en praktfull avslutning på vårt skogsäventyr i den "förbjudna skogen".

Dagens tyska trippel:
Drei Martini i hotellobbyn

Andrejz berättar om det största biet han någonsin sett i skogen och mättar med händerna vingbredden!

Fredag 20/5

Sista morgonen på Hotel Bartlowizna. Alla målarter hämtade under veckan (vattensångare hade setts och hörts på flera lokaler runt Goniadz), förutom den

nesliga luckan större skrikörn. Men den allvetande guiden föreslog ett sista stopp vid en charmig bensinstation i utkanten av byn och det dröjde inte länge förrän storskriken visade sig seglande över träsket. För att surfa på framgångsvågen, så fortsatte vi bort mot Tykocin för att njuta lite biätar-uppvisning. Dessa hörsammade vår önskan och seglade runt våra huvuden och plockade insekter och annat matnyttigt som lösgjorde sig från våra alltmer bedagade kroppar. Efter detta stopp stod försärta och pizza på listan. Denna

doublé skulle njutas i **Rumia**, cirka 8 timmar senare. Vi lade mängder av asfalt under våra sjungande däck och kom fram till polska östersjökusten under tidig kväll och det dröjde inte länge förrän vi kunde njuta av båda.

Dagens njutning:

Reseledaren iförd åtsittande leotard och sandaler

Lördag 21/5

Efter frukost på svarta korvar och diverse andra delikatesser drog vi mot **Hel-halvön**. Den sandiga halvön bjöd på gott väder och en hel del härliga obsar.

Korsnäbbar, brunglador, kaspiska trutar, pilgrimsfalk och självdöda fiskar. De senare hamnade tyvärr på våra tallrikar och de som hade lyckan att skölja ner eländet med öl, kunde till nöds överleva denna måltid. Hel-halvön som förr bestod av ett pärlband av öar, är på smalaste platsen endast 100 meter bred.

Halvön var den plats där polska styrkor höll tyskarna stången längst vid andra världskrigets utbrott. Det tog en månad innan polacker gav upp inför övermakten. Under kriget var Hel en u-båtsträningsbas för tyskarna och var kraftigt befäst. Efter krigets slut, så dröjde det ytterligare en vecka innan den tyska garnisonen gav upp kampen.

Vår polska sejour avslutades vid turistfällan **Rewa**, där en lång sandrevel bjöd på en kärrenäppa. Denna observation fick utgöra slutpunkten för en trevlig resa med trevliga vänner. Tillsammans skrapade vi ihop 152 Polen-arter.

Veckans valspråk: *Na zdrowie !*

Några sena tips från bokbussen:

Boktips

Peter May: Svarthuset (*deckare från Lewisöarna med fågelmassaker på havssuleungar*)

Karin Boys: *Min europeiska familj...om härkomst, DNA och folkvandringar*

Dag: norsk tv-serie

Blecktrumman: film från Gdansk av Günter Grass

Musiktips för Thomas:

Randy Newman :Short People

Artlista för Polenresa 13-22/5 2016

Knölsvan	Enkelbeckasin	Hussvala	Lövsångare
Sångsvan	Morkulla	Fältpiplärka	Kungsfågel
Grågås	Rödspov	Trädpiplärka	Grå flugsnappare
Snatterand	Storspov	Ängspiplärka	Mindre flugsnappare
Gräsand	Rödbena	Gulärla	Svartvit flugsnappare
Årta	Skogssnäppa	Forsärla	Stjärtmes
Storskrake	Grönben	Citronärla	Entita
Rapphöna	Drillsnäppa	Sädesärla	Talltita
Fasan	Skrattmå	Gärdsmy	Svartmes
Skäggdopping	Fiskmå	Järnsparv	Blåmes
Storskarv	Gråtrut	Rödhake	Talgoxe
Rördrom	Kaspisk trut	Näktergal	Nötväcka
Ägretthäger	Fisktärna	Blåhake	Trädkrypare
Gråhäger	Svarttärna	Svart röstjärt	Pungmes
Svart stork	Vitvingad tärna	Rödstjärt	Sommargylling
Vit stork	Skäggjärna	Buskskvätta	Törnskata
Bivråk	Tamduva	Stenskvätta	Varfågel
Brun glada	Ringduva	Koltrast	Nötskrika
Havsörn	Skogsduva	Björktrast	Skata
Brun kärrhök	Turkduva	Taltrast	Kaja
Blå kärrhök	Gök	Dubbeltrast	Råka
Ängshök	Tornuggla	Gräshoppsångare	Kråka
Sparvhök	Tornseglare	Flodsångare	Korp
Ormvråk	Biätare	Vassångare	Stare
Mindre skrikörn	Härfågel	Sävsångare	Gråsparv
Större skrikörn	Göktyta	Vattensångare	Pilfink
Tornfalk	Gröngöling	Kärrsångare	Bofink
Lärfalk	Gråspett	Rörsångare	Gulhämpling
Pilgrimsfalk	Större hackspett	Trastsångare	Grönfink
Mindre sumphöna	Spillkråka	Härmsångare	Steglits
Kornknarr	Vitryggig hackspett	Höksångare	Hämpling
Rörhöna	Mindre hackspett	Ärtsångare	Rosenfink
Sothöna	Mellanspett	Törnsångare	Stenknäck
Trana	Trädlärka	Trädgårdssångare	Gulspurv
Tofsvipa	Sånglärka	Svarthätta	Ortolansparv
Kärrsnäppa	Backsvala	Grönsångare	Sävsparv
Brushane	Ladusvala	Gransångare	Kornsparv

Deltagarförteckning

Kjell Andersson, Träslövsläge
Ulf Andersson, Fritsla
Peder Johansson, Borås
Inge Carlqvist, Varberg
Alf Andersson, Fritsla
Regina Andersson, Fritsla
Ewa Bäckström, Varberg
Susanne Bäckström, Upplands Väsby

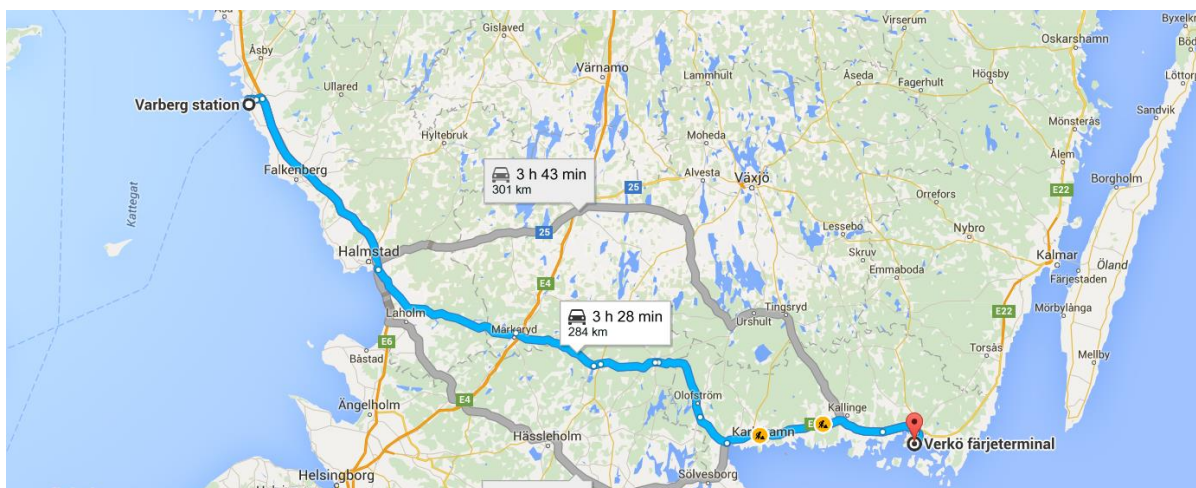
Ragnar Henricsson, Träslöv
Kenneth Andersson, Fritsla
Birgitta Andersson, Fritsla
Christina Stridh, Fritsla
Christer Stridh, Fritsla
Thomas Andersson, Falkenberg
Martin Broberg, Falkenberg
Sofia Broberg, Falkenberg

Mikael Nord, Varberg
Cecilia Dejenfelt, Stråvalla
Pontus Dejenfelt, Stråvalla
Alf Persson, Vessigebro
Bengt Andersson, Öland
Göran Johansson, Halmstad
Jonas Johansson, Halmstad
Irene Hofstedt, Halmstad

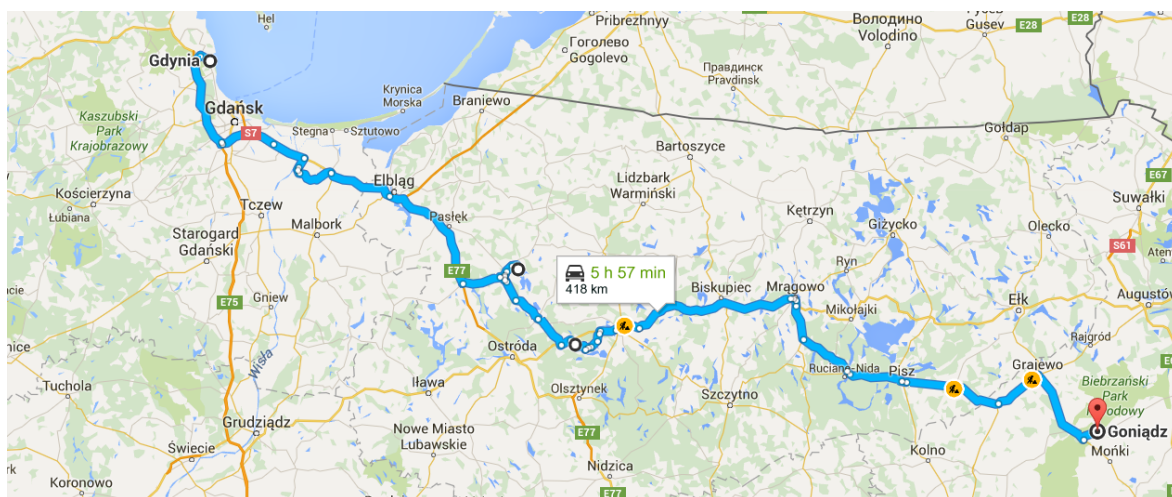
Ett särskilt tack till Studieförbundet för frikostigt stöd!

Resrutter Polenresan Blåmarkerad väg har använts

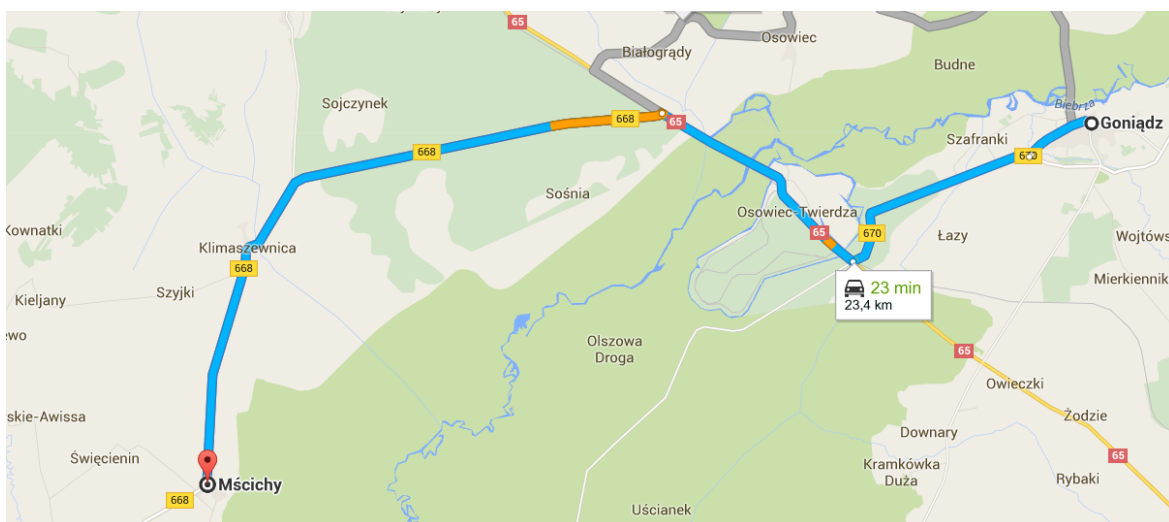
13 maj

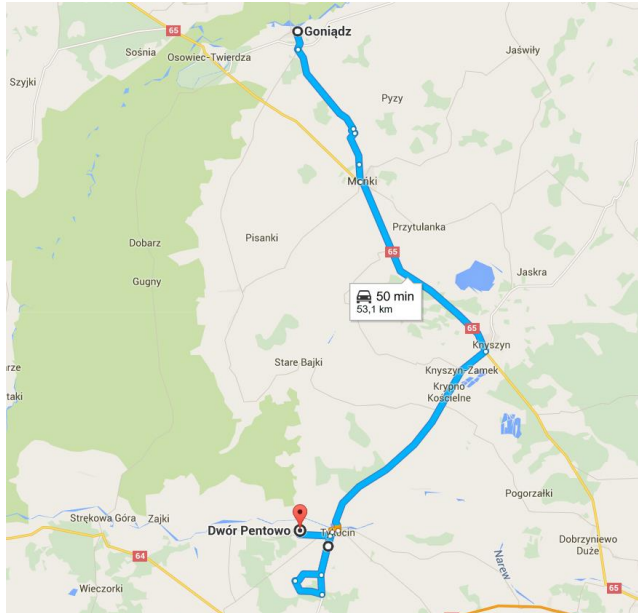
14 maj

15 maj

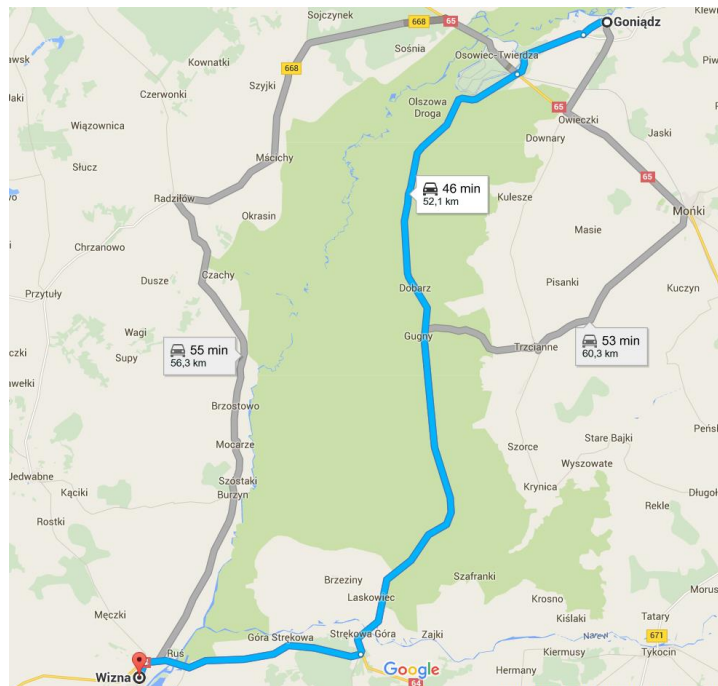

16 maj

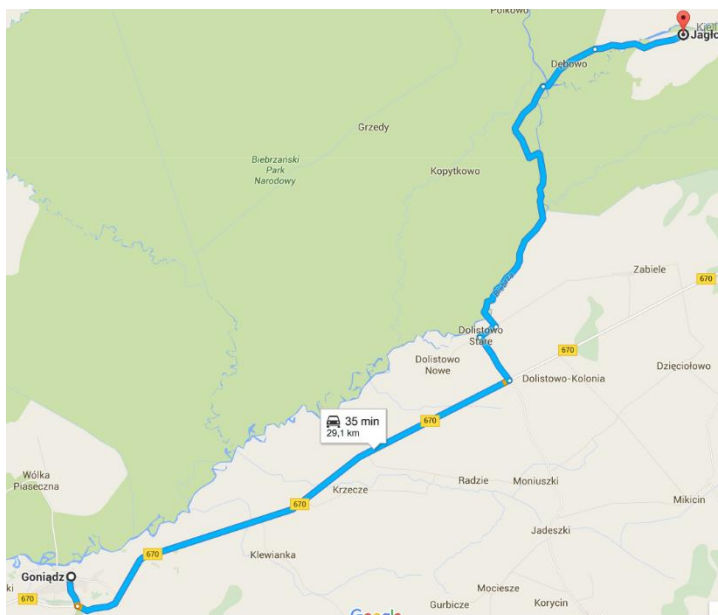
17 maj

Återfärd till Goniadz på den västra
gråmarkerade vägen

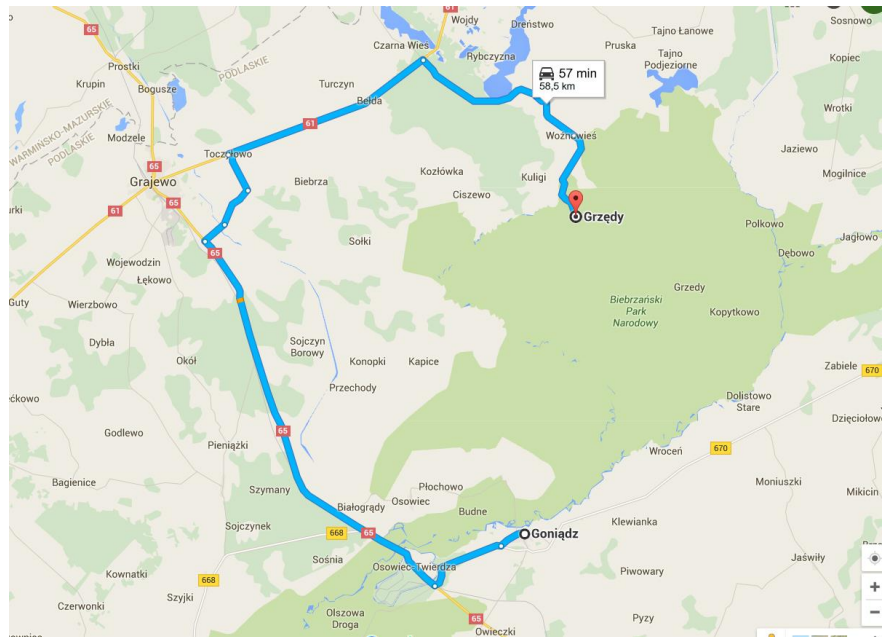

18 maj

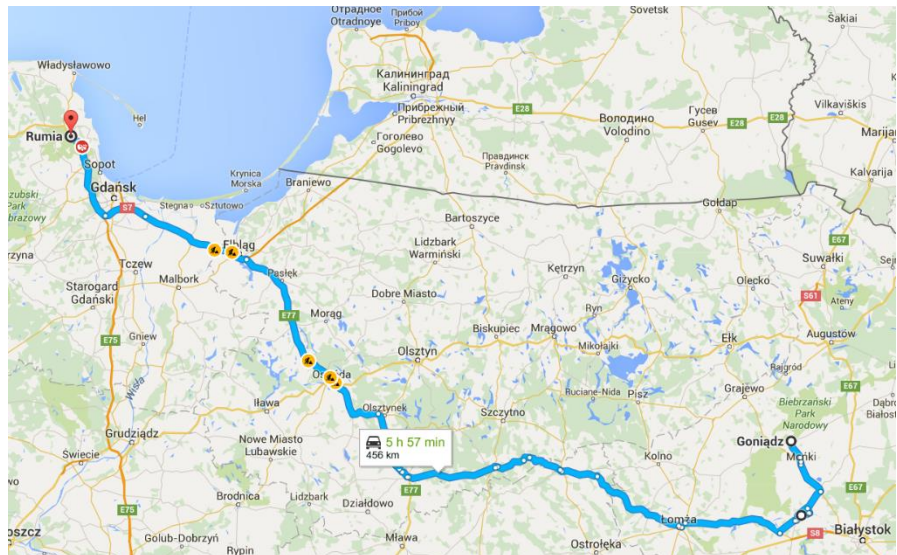
Återfärd till Goniadz på vägar
norr och öster om Jaglowo

20 maj

21 maj

22 maj

Återfärd till Stena-färjan via Puck och Rewa.

